

nowe horyzonty edukacji filmowej

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Karolina Giedrys-Majkut

SERIAL | „BASIA 3” (odcinki: „BASIA I BAŁAGAN”, „BASIA I TITI”, „BASIA I MAMA W PRACY”, „BASIA I BOŻE NARODZENIE”), reż. Marcin Wasilewski, Łukasz Kacprowicz

Animacje z serii „Basia” stanowią niezwykle wartościową propozycję filmową dla najmłodszych i ich rodziców. Filmy o sympatycznej przedszkolance i jej rodzinie mają przyjazną formę i dostarczają pozytywnych wzorców do kształtowania postaw i zachowań. Cztery odcinki pokazywane w bloku „Basia 3” pozwalają nam jeszcze lepiej poznać świat Basi i jej najbliższych, a tym samym poznać problemy dzieci w tej grupie wiekowej i wartościowe podpowiedzi wychowawcze. W odcinku „Basia i Mama w pracy” wraz z powrotem mamy Basi do pracy w rodzinie dziewczynki zajdzie wielka zmiana, która na moment wytrąci wszystkich z równowagi i przypomni im o współodpowiedzialności za domowe obowiązki. „Basia i Titi” to opowieść o nowym koleźce Basi z Haiti i o tym, jak trudno jest się porozumieć, gdy kierujemy się lękiem i uprzedzeniami. W odcinku „Basia i bałagan” towarzyszymy Basi w uczeniu się nowych domowych obowiązków, zaś w „Basia i Boże Narodzenie” – w budowaniu świątecznej atmosfery mimo kłopotów.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z dziećmi czterech tematów:

- Problemy/wyzwania dnia codziennego
- Komunikacja
- Wyobraźnia – klucz do sukcesu i zrozumienia innych
- Rodzina

Problemy/wyzwania dnia codziennego

Seria bajek o Basi odzwierciedla rzeczywistość wielu zabieganych polskich rodzin i pozwala nawiązać do problemów ich dnia codziennego. Podobnie jak w życiu, tak i w ekranowej rzeczywistości, pojawiają się co i rusz nowe wyzwania, którym niełatwo sprostać: powrót mamy do domu, nowa dystrybucja obowiązków domowych, czy też przedświąteczna kontuzja. Każda z tych sytuacji rodzi wiele trudnych emocji i napięć, tak u dzieci, jak i u dorosłych. Wymaga czasem ustalenia nowych reguł, dyskusji i negocjacji. Jednakże przy pozytywnym nastawieniu i dobrym planie każdą udaje się rozwiązać. Narracja tego typu stanowi nie tylko dobry punkt odniesienia do rozmów wychowawczych, np. o podziale prac domowych, czy też znaczeniu i wartości pracy zawodowej. Dostarcza także gotowe wzorce do naśladowania, zarówno dla dzieci, jak i dla rodziców.

Pytania: Jak wygląda świat Basi? Jakie problemy i wyzwania stoją przed Basią? Które z nich wydaje się wam najtrudniejsze? Jak Basia radzi sobie z sytuacjami, w których się znajduje? Jak myślicie, które z zachowań Basi pomaga jej rozwiązywać problemy? Zabawki na choince mówią, że Basia wszystko wie i wszystko widzi – czy zgadzacie się z tą opinią? Czego Basia musi się nauczyć, żeby rozwiązać swoje problemy? W jaki sposób rodzice pomagają jej przezwyciężyć problemy? Jakie rady daje jej mama? Czy zgadzacie się z tymi radami?

Komunikacja

Porozumiewanie się z innymi, gdy przepętnia nas lęk i złość nie jest proste. Towarzysząc Basi w przygodach, szczególnie tej przedstawionej w odcinku „Basia i Titi”, widzowie przekonają się, jak nagradzająca jest wytrwałość w próbie pokonywania podobnych komunikacyjnych impasów. Przedstawiane w filmie postawy pozwolą nie tylko rozmawiać o trudnych emocjach, jakie rodzi brak bezpieczeństwa w relacji, czy też niezrozumienie innych. Będą także przykładem pozytywnych zachowań, punktem odniesienia do modelowania postaw otwartości i empatii.

Pytania: Kto to jest Titi? Co robi w Polsce? Dlaczego tu przyjechał? Dlaczego Titi zachowuje się w ten sposób? Co sprawia, że nie odzywa się do innych dzieci? Dlaczego popycha kolegę z przedszkola? Co robią Basia i Amelka, by pomóc Titiemu w pokonaniu nieufności? Co robi mama, by pomóc Basi w zrozumieniu kolegi? Co robią rodzice Basi, gdy zaczynają się na siebie złościć w odcinku opowiadającym o powrocie mamy do pracy? Dlaczego dochodzi do wybuchu złości w domu? Jak domownicy radzą sobie z tą sytuacją? Czy uważasz, że to dobry sposób?

Wyobraźnia – klucz do sukcesu i zrozumienia innych

Zdaniem psychologów wyobrażanie sobie pozytywnego procesu realizacji celów wzmacnia naszą motywację i efektywność. Rysunkowa Basia z sympatycznej kreskówki może być inspiracją dla dzieci i dorosłych w ćwiczeniu wyobraźni jako naszej sojusznicy w pokonywaniu codziennych i niecodziennych przeszkód. Jak pokazuje jej przykład („Basia i bałagan”) podobne mentalne praktyki mogą zmieniać nastawienie do zadań w procesie ich realizacji i choć nadmierny optymizm warto studiować, to bez pozytywnych wyobrażeń na temat własnych kompetencji i celu, trudno osiągnąć zamierzony plan. To jednak nie jedyne korzyści z wyobraźni. Śledząc przygodę rezolutnej przedszkolanki, zobaczymy, jak wyobraźnia potrafi ubarwić życie („Basia i Boże Narodzenie”), a także lepiej wczuć się w sytuację innych i lepiej ich zrozumieć („Basia i Titi”).

Pytania: Jak Basia przygotowuje się do podjęcia nowych obowiązków domowych? Co widzi w swoim śnie? W jaki sposób pomaga jej zabrać się do zadania? Czy domowe obowiązki sprawiają Basi przyjemność? Dlaczego Basia boi się bałaganu? Czy w tym przypadku wyobraźnia jej pomaga? Co w takim razie zrobić, żeby nasza wyobraźnia nam pomogła?

Rodzina

Animacja o Basi i jej bliskich promuje wartości prorodzinne i może stać się pozytywnym punktem odniesienia dla kształtowania norm w tym zakresie. Towarzysząc rodzinie Basi, zobaczymy złożony i pogłębiony obraz rodzicielstwa. Rodzice Basi nie są idealni, czasem trudniej im o cierpliwość, czy też szczególną uwagę dla dzieci („Basia i mama w pracy”), zdarza im się także doświadczać napięć i konfliktów we wzajemnej relacji. Dzięki takiej ilustracji, widzowie zyskują autentyczny obraz dynamicznej relacji rodzinnej, będącej przestrzenią akceptacji i miłości, ale też polem negocjowania norm, omawiania wzajemnych potrzeb, podążania za sobą nawzajem. W tym inspirującym obrazie znalazły się także ważne wątki równościowe, dotyczące partnerskiego podziału obowiązków, prawa do samorealizacji, czy też pozwalania innym, by o nas dbali. Dla wielu widzów może to być wstęp do twórczej refleksji.

Pytania: W jaki sposób członkowie rodziny Basi dbają o siebie nawzajem? Co robi Basia, gdy mama ma kontuzję? Co robi mama, gdy Basia się złości na Titi? Jak rozwiązują konflikty między sobą? O czym rozmawiają? Czy dużo rozmawiają? Co razem robią?